

Václav Kríž

„Stalo se ve městě Mikulově“ Interdisciplinární kolokvium k písemné kultuře dvorské kanceláře rodu von Dietrichstein

V pátek 9. června 2023 se na mikulovském zámku v salonku Wenzela Grölla za podpory Regionálního muzea v Mikulově (RMM) uskutečnilo mezioborové kolokvium *Geschehen in der Stadt Nicolsburg in Mähren*¹ k tématu německy psaných pramenů z produkce dvorské kanceláře rodu von Dietrichstein. Setkání bylo současně zakončením filologického semináře s názvem „Historická textová lingvistika: Úvod do metodologie a praxe“, vyučovaného v letním semestru 2022/2023 pod záštitou Diachronní sekce Ústavu germánských studií² (odd. germanistiky) na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (FF UK). Po prohlídce vybraných prostor zámku v Mikulově pod vedením MgA. Františka Zelinky, DiS., se účastníci přesunuli do konferenčního salonku, kde představili výsledky svých výzkumných projektů. Vzhledem k povaze semináře byl důraz kladen zejména na jazykovědné analýzy textové lingvistické, stranou však nezůstaly ani otázky z okruhu archivnictví a pomocných věd historických a historie.

Jako první se svým příspěvkem předstoupil Bc. Marek Hlaváč (navazující magisterské studium programu *Archivnictví a pomocné vědy historické* na FF UK), který představil analýzu listiny Adama z Dietrichsteina (místo a rok vydání – Mikulov, 1576), darujícího městu Mikulovu blízký pozemek určený k vysazení vinné révy a ke zřízení obecního vinohradu.³ Druhý příspěvek přednesla Bc. Kateřina Johnová (navazující magisterské studium programu *Germánská a severoevropská studia: Germanistika* na FF UK), jež zpracovala jazykovědnou analýzu listiny Zikmunda z Dietrichsteina (Bavory, 1594), povolující vsi Horní Věstonice každoroční vinobraní z jeho vinic.⁴ Jako třetí vystoupil Mgr. Václav Kríž (doktorské studium programu *Germánské jazyky* na FF UK) s rozбором obligace kardinála Františka z Dietrichsteina (Mikulov, 1624) pro obec Perná ve výši 2 500 zlí.⁵ Další v řadě přednesla svůj příspěvek Berenika Wybitulová (bakalářské studium programu *Germánská a severoevropská studia: Germanistika* na FF UK). Ta se zaměřila na textově lingvistickou analýzu testamentu Jana Kryštofa Reutternera z Schellnachu na Hohenwarthu (Mikulov, 1635), jenž ke konci svého života vstoupil do kapucínského řádu a ve své poslední vůli pak odkázal veškerý svůj majetek kapli sv. Šebestiána na Svatém kopečku u Mikulova.⁶ Jako poslední prezentoval výsledky svého projektu Bc. Tomáš Novotný (navazující magisterské studium programu *Germánská a severoevropská studia: Germanistika* na FF UK), který analyzoval korespondenci mikulovského purkmistra Andrease Hertröda a vojevůdce Jeana-Louise Raduita de Souches (Mikulov/Brno, 1645), v obou

¹ Citace části datace z testamentu Jana Kryštofa Reutternera z Schellnachu na Hohenwarthu, v českém překladu „Stalo se ve městě Mikulově“. Viz Moravský zemský archiv v Brně, fond F 18 (Hlavní registratura Dittrichštejnů Mikulov), sign. 37a, folio 4r, řádek 13–14.

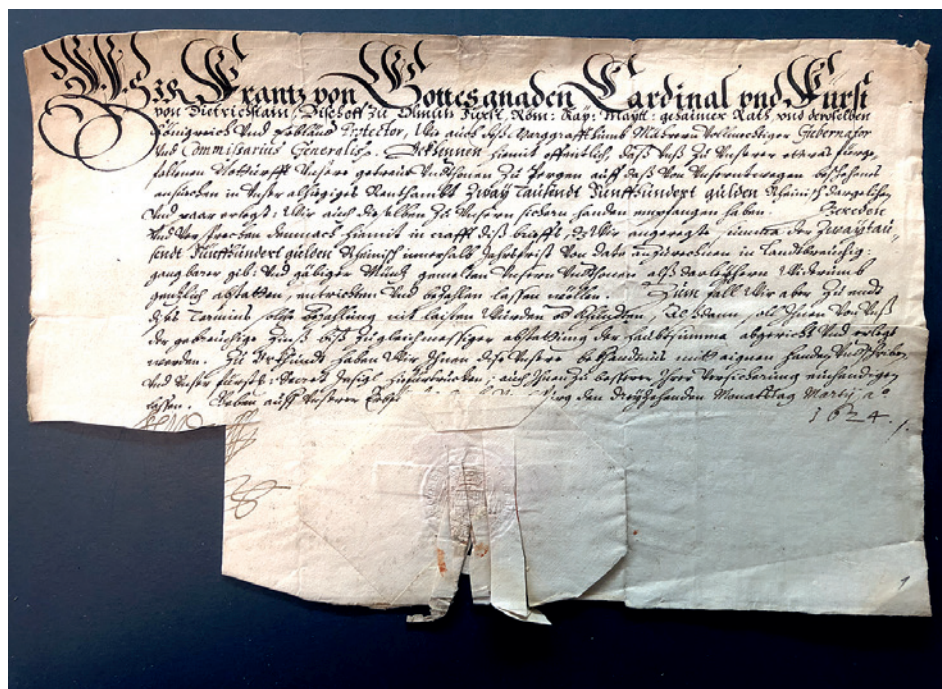
² Více informací o Diachronní sekci Ústavu germánských studií FF UK viz KRÍŽ, Václav: Diachronní sekce Ústavu germánských studií FF UK. Iniciativa pražské germanistiky k německému jazyku v českých zemích, Jazykovědné aktuality, roč. 58 (2021), s. 108–110.

³ Moravský zemský archiv v Brně, fond F 18 (Hlavní registratura Dittrichštejnů Mikulov), sign. 160.

⁴ Moravský zemský archiv v Brně, fond F 18 (Hlavní registratura Dittrichštejnů Mikulov), sign. 10.

⁵ Moravský zemský archiv v Brně, fond F 18 (Hlavní registratura Dittrichštejnů Mikulov), sign. 151.

⁶ Moravský zemský archiv v Brně, fond F 18 (Hlavní registratura Dittrichštejnů Mikulov), sign. 37a.

Jedna z listin analyzovaná na kolokviu – obligace knížete kardinála Františka z Dietrichsteina z 13. března 1624. Viz Moravský zemský archiv v Brně, fond F 18 (Hlavní registratura Ditrichštejnů Mikulov), sign. 151. (foto Václav Kříž)

případech kontextově vázané k obléhání města Mikulova švédským vojskem v roce 1645.⁷ Po prezentaci jednotlivých příspěvků následovala závěrečná diskuse přednášejících spolu s pracovníky Regionálního muzea v Mikulově Mgr. Petrem Kubínem, Mgr. Kristínou Piačkovou a MgA. Františkem Zelinkou, DiS., jež zdůraznila potřebu moderního interdisciplinárního výzkumu a zároveň tak pomohla zformulovat důvody, v jakých ohledech je právě germanistická diachronní jazykověda tak důležitá a nápomocná při historickém výzkumu, založeném na důkladném porozumění primárním textům. Samotné příspěvky pak jasně ukázaly výzkumný potenciál rozsáhlé – a z lingvistického hlediska doposud téměř neprobádané – materiálové základny, jež nám dnes archivní texty bývalé dvorské dietrichsteinské kanceláře nabízejí.

Po oficiálním ukončení kolokvia na mikulovském zámku následovalo společné posezení v jednom ze zdejších podniků, přirozeně v přátelském duchu se sklenkou dobrého místního vína. Všichni zúčastnění se jistě rozcházelí s vědomím, že ono *Geschehen in der Statt Nicolspurg in Mähren* nebylo pro nikoho z nich naposledy a do Mikulova se budou znovu a rádi vracet.

⁷ Moravský zemský archiv v Brně, fond F 18 (Hlavní registratura Ditrichštejnů Mikulov), sign. 232 I.